

gledišče, kjer so se tudi v ladjah ali barkah borili (Naumachia). Zdaj je terg s petimi štirinami okinčan. Nar lepši stoji sred terga z visocimi obiliskami na sredi in s četririmi prav velikimi podobami na voglih, ki poglavne reke ali pa tudi dele sveta, namreč reko Ganges ali Azio, Nil ali Afriko, Rio Plata ali Ameriko, in Donavo ali Evropo pomenijo. Slavni Bernini jo je sozidal, in podobe so njegovi učenci iz marmorja krasno iztesali.

Tudi lep stebrovni terg (Piazza della Colonna), in pa Beneški terg (Piazza di Venezia) sim večkrat ogledal, ker sta sred mesta dobro pri rokah. Uni, ki ga štiri velike krasne poslopja oklepajo, ima ime od krasniga Mark-Aureljevega stebra, ki na sredi stoji. Steber je iz 28 sila velikih kosov beliga marmorja sestavljen, v ktere so zgodbe modrosti in slave polniga cesarja v malim kipu (basso rilievo) čudovito lepo vrisane. Znotraj je vsekanih 198 stopnic, de se na verh gré, kjer že davno podoba sv. Pavla namest Mark-Aureljeve stoji. Oboje vkup, steber in podoba, je čez 200 čevljev ali marveč rimskih pedí visoko. — Beneški terg pa ima ime od silno velikiga in terdniga poslopja, ki ga je v letu 1468 kardinal Peter Barbo iz Benetk, pozneje papež z imenom Pavl II. sozidal. Poslopje je bolj vojaški terdnjavi ko mirnemu pohoštju podobno. Zdaj stanuje v njem avstrijski poslanec. Temu poslopju je prizidana tudi precej velika in z dragim marmorjem bogato okinčana cerkev sv. Marka papeža.

Slovanski popotnik.

Spisuje Fr. Cegnar.

* Iz Dunaja smo za terdno soznali, da je g. minister uka drju. Miklošiču naročil, slovensko berilo za vés nadgimnazij zložiti, ne samo dogodivščino slovenskega slovstva, kakor je „slov. popotnik“ undan povedal. Dr. Miklošič se priporoča vsim gg. domoljubom, da bi ga blagovolili s pripravnimi spisi podpirati. V štirih mescih želi vse spise vkup imeti. — Nova priča, da g. minister uka za Slovane skerbi.

* V seji „matice ilirske“ 21. pr. mesca se je bral dopis mestnega župana, v katerem pravi, da društvo brez posebnega dovoljenja nima pravice shod slovenskih jezikoslovcev skupej poklicati. — Ker „Matica“ ni mogla nobene obcnokoristne izvirne knjige izdati, je nasvetoval gosp. Ivan Kukuljević, plačilo za prevo d kake koristne knjige razpisati. Zavolj tega je bilo sklenjeno, da naj se bukve narave od dr. Schödlera, natanjčni poduk splošne ljudske obertnije od Poppe-a in po domače spisana geometria Lütrowa prestavi. Za teško prestavo bukev narave se je sklenilo gospoda Antona Kuzmanića povabiti, da bi je prevzel, kteremu se je za trud 800 gold. obljubilo in tretjino čistega dobička. Za tehnologio Poppe-a in geometrio Lütrowa se je sklenilo darilo razpisati, in sicer za perve bukve, ker so že večidel v česko predstavljene 300 gold., za druge 100 gold. Čas za perve je dve leti, za poslednje pa pol leta.

* V zboru českega narodnega muzeuma je bil za predsednika zvoljen gosp. grof Kristjan Waldstein. Prejšnjemu predsedniku vitezu Neuburgu, se je očitna hvala izrekla. V odbor so bili zvoljeni: Šafařík, vitez Masoch, dr. Beer in Havle.

* V Celovcu je na svitlo prišla povest: „Bog nikomur dolžen ne ostane“ po nemškem poslovenjena. Prestava — pravi „Bčela“ — je gladka in lahko razumljiva. Pripravna je za šolska darila. Lepo vezana velja 24 kr.

* Ne bo dolgo, da bo prišla v državni tiskarnici na Dunaji izrazoslovje (terminologija) pravniško-

politiško v slovenskem in horvaškem jeziku na svitlo. Ta besednik bo velike vrednosti. — Delajo se tudi priprave za drugo izdanje te terminologije v českem jeziku; poljska terminologija se še ne pripravlja k tisku.

* Gosp. Anton Rojic, profesor kazenskiga prava v Zagrebu pripravlja za natis teoretično in praktično razjasnjenje kazenskiga zakonika.

* V Zadru je te dni na svitlo prišlo pesniško delo: Vila Dalmatinska od Zorčica Rapo. Veljá 30 kr.

* Ravno je prišel na svitlo v Pragi prvi zvezek napevov narodnih českich pesem. To delo bo zelo obširno, ker je gosp. Krolmus nabral skoraj 4000 narodnih českich pesem. Prvi zvezek obseže 16 pesem.

* Gosp. Matija Ban združuje tri žaloigre iz česke dogodivščine in sicer iz časov husitske vojske.

* Gosp. Kulda je spisal zbirko pripovedk za kratek čas in za poduk pod naslovom: „Krasné večery“ v českem jeziku, deloma predstavljene.

* Ruski grof Uwarow (sin bivšega ministra) izdaja veliko delo v staroznanstvu južnega Ruskega in bregov Črnega morja. To delo je, gledé na dogodivščino slavenstva, neprecenljive vrednosti.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Orave na slovenskem Ogerskem 17. aug.
Dragim „Novicam“, ki se tudi pri nas berejo, pošljem natisnjeno pesem v jeziku Ogerskih Slovincov, s katero smo prihod Njih veličanstva cesarja Franc-Jozefa pozdravili, iz ktere bote vidili, da so slavenski jeziki vsi zares sestre ene matere. Razun nekterih slovniških in besednih različnost je le ti poseben razložek, da namesti našega *g* imajo tudi Ogerski Slovinci kakor Čehi *h*, kakor sledeča pesem kaže: Pieseň k uvitaniu Jeho cisarsko královského Apoštolského Veličenstvo Františka-Jozefa na den Slávneho prichodu Jeho do Oravy dna 11. augusta 1852.

Bože požehnaj ¹⁾ Cisára

Franc-Jozefa drahjeho! ²⁾

Jeho prichod mu otvára ³⁾

Srdca ludu vernjeho ⁴⁾:

Vítame ⁵⁾ Te, medzi nami, pod našima Tatrami ⁶⁾,

Vítame Te, uprimnymi slovenskymi srdcami!

Poklon sa ty Choč ⁷⁾ vysoký

Pred našim Panovníkom ⁸⁾,

Tys ⁹⁾ našej k Nemu vernosti ¹⁰⁾

Obrazom a pomníkom:

Jako stojíš nepohnutý v burkach času i hromu:

Tak stojíme skalopevně my pri cisárskom domu.

Zaplesaj celá Orava!

Cisár Pan t'a navštívil ¹¹⁾;

Zvolaj zvučne ¹²⁾: Sláva! Sláva!

On lud biedny ¹³⁾ obživil;

Huďte hory, huďte háje: ¹⁴⁾, Sláva bud' Cisárovi

Drahiemu ludu otcovi Františku-Jozefovi!

Bože zachovaj ¹⁵⁾ drahiemu

Drahy život Cisári!

Nech ¹⁶⁾ sa cisársky trón Jeho ¹⁷⁾

Bleskom slávy ožári;

Nech sa Jeho celym světom sláva mocně oživa,

A v krajinách Jeho pokoj, blaho, rozkoš ¹⁸⁾ prebyva!

¹⁾ Bože požehnaj = Bog požegnaj. ²⁾ Drahjeho = dragega. ³⁾ Otvára = odpira. ⁴⁾ Vernjeho = vernega.

⁵⁾ Vítame = pozdravimo. ⁶⁾ Tatrami = gore tako imenovane. ⁷⁾ Choč, po našem Hoč, visoki hrib v Tatrih nad Kubinam. ⁸⁾ Panovníkom = vladarjem; pan po našem gospod; panoviti = gospodariti, vladati. ⁹⁾ Tys = ti si.

¹⁰⁾ Vernost = zvestoba. ¹¹⁾ Navštívil = obiskal. ¹²⁾ Zvolaj zvučne = zaúčaj. ¹³⁾ Biedny = zapušeni. ¹⁴⁾ Huďte hory, huďte háje = donite gore, donite gaje (gojzdi). ¹⁵⁾ Zachovaj = ohrani. ¹⁶⁾ Nech = naj. ¹⁷⁾ Jeho = Njegov.

¹⁸⁾ Rozkoš = veselje.